

Tiedote Julkaisuvapaa 10.1.2022

Kainuulaiset työikäiset muistisairaavat ovat saaneet yksilöllistä valmennusta ensimmäisinä Suomessa

” Ei tarte yksin kotona piilotella ” lausahdukseen kiteytyy oleellinen – työikäisenä muistisairauteen sairastunut kokee helposti jäävänsä yksin. Muistisairauteen sairastuminen käynnistää monelle haastavan sopeutumisprosessin. Varhainen diagnoosi on keskeistä hoidon käynnistämiseksi ja arjen sujuvuuden varmistamiseksi. Työikäisillä sairaus etenee usein nopeammin mikä edellyttäisi tiheää seurantaa sote ammattilaisten toimesta. Myös perhe on täysin uuden edessä ja aikaisemmat tulevaisuuden suunnitelmat eivät toteudukaan. Merkittävän haasteen tuo perheen taloudellisen tilanteen heikkeneminen.

Kainuussa työikäisten muistisairauteen sairastuneiden palvelujärjestelmä on puutteellinen. Sairastuneilla tai hänen läheisillään ei ole useinkaan tarvittavia edellytyksiä ja tietoa hakeutua omatoimisesti palveluihin. Palvelut eivät löydy keskitetysti, eivätkä ne ole optimaalisia työikäisen muistisairastuneen ja perheen näkökulmasta. Heidät saatetaan ohjata vanhuspalveluihin kuten päivätoimintaan.

Soten palveluiden ja tukien saamisen myöntämisen perusteita ei sovelleta yksilöllisesti sairauden erityispiirteitä huomioiden esim. kuljetus- ja omaishoidon tuki sekä henkilökohtainen avustaja. Läheisten jaksamisen ja työssä käymisen turvaamiseksi olisi kehitettävä välimuotoisia palveluita. Sairastuneille ei ole heille kohdennettua lyhytaikaista tai palveluasumista tarjolla.

Kainuussa on n. 150 alle 65-vuotiasta muistisairasta ja 150 - 200 aivoverenkierronhäiriön sairastanutta, joilla on arkea kuormittavia ja vaikeuttavia oireita.

Kainuussa on ensimmäisenä Suomessa kehitetty Kainuun Muistiyhdistyksen toimesta neuropsykiatrista tukea ja valmennusta alle 70 v sairastuneille ja heidän läheisilleen (STEA).

Neuropsykiatrinen valmennusmalli on suunnitelmallista ja tavoitteellista, asiakkaan voimavaroihin ja vahvuuksiin perustuvaa käytännön läheistä ohjausta. Valmennuksen avulla valmennettavien arjen- ja elämänhallinnan sujuvuus, uusien asioiden oppiminen, omien vahvuuksien ja voimavarojen löytäminen ja niiden hyödyntäminen eri elämänalueilla lisääntyi sekä positiivisen itsetunnon ja minäkuvan rakentaminen vahvistui. Toiminnalla nostettiin esiin myös muistisairaana asemaa palvelujärjestelmässä, annettiin perheille tietoa, ohjausta ja neuvontaa sekä tukea oikea-aikaisesti.

Muistiliiton tutkimustietojen perusteella kehitettävää on sekä palvelujen määrässä että laadussa. Yhteiskunnan tulee vastata kasvaneisiin yksilöllisiin tarpeisiin oikea-aikaisilla ja ennakoivilla tukimuodoilla sekä palveluilla (www.muistiliitto.fi). Nyt on hyvä aika uusien hyvinvointialueiden myötä ottaa tämä asiakasryhmä ja heidän tarpeensa huomioon.

Lisätietoja:

Lea Torvinen, toiminnan vastaava,
p. 040 520 7642
lea.torvinen@kainuunmuistiyhdistys.net

Elli Heikkilä - Anttonen, muistiasiantuntija,
p. 044 748 0663
elli.heikkila-anttonen@kainuunmuistiyhdistys.net